

“Emergency Nurse Practitioner: ENP”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ช่อผกา สุทธิพงษ์ วิทยาการ
ผู้ช่วยอาจารย์ภิญญาพัชญ์ กิตติ์ธัญญ์ธรรกุล ผู้ลิขิต

ภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง การพยาบาลเฉพาะทางหลักสูตร เวชปฏิบัติฉุกเฉิน (Emergency Nurse practitioner) โดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ช่อผกา สุทธิพงษ์ ในวันที่ 19 สิงหาคม 2563 เวลา 13.00-14.00 น. ณ ห้องประชุม 704 คณะพยาบาลศาสตร์ (บางกอกน้อย) รายละเอียด โดยสรุปดังนี้

วัตถุประสงค์การพยาบาลเฉพาะทางหลักสูตรเวชปฏิบัติฉุกเฉิน (Emergency Nurse practitioner)

1. เพิ่มพูนสมรรถนะของพยาบาลในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยวิกฤตฉุกเฉินทั้งในระยะก่อนถึง รพ. ในรพ. และการส่งต่อผู้ป่วยระหว่าง รพ.
2. ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านนโยบาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ฉุกเฉินสถานการณ์ปัญหาสุขภาพ ฉุกเฉิน รวมทั้งบทบาทของพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน
3. ประเมินและจัดการทรัพยากรเพื่อการรักษาผู้ป่วยทั้งในภาวะปกติและในภาวะภัยพิบัติ
4. ใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน รวมทั้งประสานงาน กับทีมบุคลากรทางการแพทย์ฉุกเฉิน

ระยะเวลาในการศึกษาและหน่วยกิต

อบรม 18 สัปดาห์มี 18 หน่วยกิต แบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ภาคทฤษฎี 11 หน่วยกิต (1 หน่วยกิตมี 15 ชม.)

ภาคปฏิบัติ 7 หน่วยกิต (1 หน่วยกิตมี 60 ชม.)

รายวิชาในหลักสูตร แบ่งออกเป็น 7 วิชา ดังนี้

- วิชาที่ 1 ระบบสุขภาพและระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
- วิชาที่ 2 การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและการตัดสินใจทางคลินิกสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน
- วิชาที่ 3 แนวคิดหลักสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน
- วิชาที่ 4 การพยาบาลเวชปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน
- วิชาที่ 5 การพยาบาลเวชปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บและสาธารณสุขภัย
- วิชาที่ 6 ปฏิบัติทักษะพิเศษทางการพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน
- วิชาที่ 7 ฝึกปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์พยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน

โดยมีรายละเอียดของแต่ละวิชาดังนี้

วิชาที่ 1 ระบบสุขภาพและระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

- สถานการณ์ปัญหาสุขภาพและนโยบายการแพทย์ฉุกเฉินระดับชาติและระดับท้องถิ่น
- ระบบการเบิกจ่ายทางสุขภาพและค่าใช้จ่ายด้านการแพทย์ฉุกเฉิน
- บทบาทบุคลากรและทรัพยากรในการจัดระบบการแพทย์ฉุกเฉิน
- แนวทางการวัดและจัดการผลลัพธ์การพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน
- แนวทางการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

วิชาที่ 2 การประเมินภาวะสุขภาพขั้นสูงและการตัดสินใจทางคลินิกสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน

- แนวคิดการสำรวจความผิดปกติของปัญหาสุขภาพฉุกเฉิน
- แนวคิดการคัดแยกปัญหาสุขภาพตามความเร่งด่วน (Triage)
- การตรวจพิเศษ การตรวจทางห้องปฏิบัติการและการประเมินผลเบื้องต้น
- แนวคิดการประเมินขนาดและความรุนแรงของสถานการณ์ฉุกเฉิน
- EMS nursing and medication documentation

วิชาที่ 3 แนวคิดหลักสำหรับพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน

- บทบาทหน้าที่พยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน ณ ศูนย์รับแจ้งเหตุก่อนถึง ในสถานพยาบาลและ ระหว่างสถานพยาบาล
- การติดต่อสื่อสารและการสั่งการปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน
- การบริหารยาและสารน้ำช่วยชีวิต ยาในภาวะฉุกเฉิน
- การใช้เครื่องมือแนวปฏิบัติมาตรฐานในภาวะฉุกเฉินและมาตรฐานรถพยาบาล
- การบันทึกและพัฒนาฐานข้อมูล
- การจัดการด้านจิตใจในภาวะฉุกเฉิน

วิชาที่ 4 การพยาบาลเวชปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน

- ระบุอาการนำและภาวะฉุกเฉินที่เป็นอันตรายต่อชีวิต
- อธิบายพยาธิสรีระ จิตสังคมของผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉิน
- ระบุปัจจัยเพิ่มความรุนแรงและแนวทางการจัดการรักษาผู้ป่วยฉุกเฉิน
- ระบุการใช้หัตถการ ยา และสารน้ำสำหรับปัญหาฉุกเฉินเฉพาะโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์
- Emergency management in neonatal and pediatric

วิชาที่ 5 การพยาบาลเวชปฏิบัติสำหรับผู้ป่วยบาดเจ็บและสาธารณภัย

- Emergency nurse practitioner management in disaster and mass-incident
- Management for traumatic patients
- Toxicological and miscellaneous emergencies

- Management issue in specific population trauma

วิชาที่ 6 ปฏิบัติทักษะพิเศษทางการพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน

1. Advanced life support
 - 1.1 ACLS provider
 - 1.2 advanced initial trauma care for nurse
 - 1.3 pre-hospital trauma care for nurse
2. Mass casualty
 - 2.1 management of mass casualty and disaster
3. Dispatcher
 - 3.1 emergency medical dispatcher: EMD
4. Emergency nursing procedure
5. ฝึกปฏิบัติการดูแลรักษาผู้ป่วย
 - 5.1 ฝึกปฏิบัติการพยาบาลในระยะก่อนถึงสถานพยาบาล
 - 5.2 ฝึก triage
 - 5.3 ฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยฉุกเฉิน

วิชาที่ 7 ฝึกปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์พยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉิน

- ปฏิบัติการ dispatch ประเมินข้อมูลที่เกิดเหตุเพื่อคัดกรองจัดลำดับความเร่งด่วน
- ช่วยชีวิตเบื้องต้น โดยสื่อสารประสานกับหน่วยรักษาพยาบาลปลายทาง
- Resuscitation ณ จุดเกิดเหตุจนกระทั่งถึงห้องฉุกเฉินเพื่อช่วยชีวิตและบรรเทาอาการ
- ประสานงานกับทีมทั้งในภาวะอุบัติเหตุและฉุกเฉินรายบุคคล จำนวนมากและภาวะภัยพิบัติ
- การประสานงานเพื่อส่งต่อไปยังสถานพยาบาลปลายทาง

ภายหลังศึกษาการพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉินตามทฤษฎีแล้วนั้น ก็จะนำความรู้ไปสู่การฝึกปฏิบัติ สิ่งที่ขาดไม่ได้สำหรับการเรียนการพยาบาลเวชปฏิบัติฉุกเฉินผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการอบรมการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง (ACLS) นอกจากนั้นยังต้องศึกษาและฝึกปฏิบัติเรื่องการจัดการเมื่อเกิด อุบัติภัยหมู่ (mass casualty) และสาธารณภัย (disaster) ก่อนจบการศึกษาต้องผ่านการสอบ OSCE ทั้งหมด 2 ครั้ง โดยมีเนื้อหาในการสอบ ดังนี้

1. Dispatcher
2. Pre-hospital emergency trauma
3. Pre-hospital medical trauma
4. Overcrowding ER and fast track
5. Resuscitation in ER
6. Inter-facility hospital

7. Mass casualty

CASE STUDY: trauma, non-trauma, EMS, inter-facility, Case report

ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง Emergency Nurse Practitioner: ENP
ด้านการดำเนินงานด้านการศึกษา รายละเอียดดังนี้

1. ได้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนเฉพาะทางในสาขาหลักสูตรเวชปฏิบัติฉุกเฉิน (Emergency Nurse practitioner) การจัดการเรียนการสอน ลักษณะการเรียนการสอน รูปแบบการฝึกอบรม
2. ได้ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนวิชาสาธารณสุขและการสอนเฉพาะทาง
3. อาจารย์ในภาควิชาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การเขียนบทความ ปัญหาและอุปสรรคในการเขียนบทความการทำงานวิจัย ทำให้ได้แนวทางที่จะนำไปเขียนบทความในครั้งต่อไป